

е съ пари? тогава остава само сиромашките синове да отиватъ на война, какво ще сторятъ, горките, щътъ не щътъ ще идватъ, не ли нѣматъ пари? Е, тогава добре ли ще бѫде на тебъ, когато ти си стоишъ у дома и пригръщашъ своите чада, а само сиромашкиятъ синъ отива да служи на царя? — Срамота! не ли казвамъ правото, дѣца?

Момчетата мълчаха.

— Службата ще поправи лошавия войникъ, казахъ азъ, и съ това ще му сторимъ голъмо добро...

— Щѣ го поправи ли? отрече Семо, развалениятъ човѣкъ, който е вече достигналъ на възрастъ, ти може да поправи, той тѣй ще си отиде и до гробъ. Защо у нашата войска са ямиратъ толкова бѣженци (качаци)? Кои сѫ тѣ? Не сѫ ли тѣ по-вечето волници, хванати на откупъ?

— Като е тѣй, ний можемъ да намѣримъ единъ добъръ момакъ и да си го хванемъ за волникъ, та не-ка му са заплати и повечко. — Та отдѣ ще го земемъ Мавро? извика мѫжъ ми, този който е добъръ, той е потрѣбенъ на себѣ си и за своите си. Дала ли би, единого отъ твоите добри синове за волникъ? Иди та попитай нашия добъръ съсѣдъ, дава ли го и той?

Пакъ сичките мълкнахме. Азъ са дѣлбоко замислихъ.

— „Не тѣй, мои мили чада, каза Семо умилно, като са обѣрна къмъ синовете си, да не помислите никога и никакъ за волникъ. Азъ, Господъ вижда, обичамъ сичкома ви, сички еднакво ми сте мили, нѣ колкото за да отидете да служите на батушка-царя, казвамъ ви, идете, служете му вѣрно и честно. Ако ма познавате за единъ чедолюбивъ баща, то вий трѣба отъ се-срѣде да ма послушате. Благословението Господнѣ и отъ мене грѣшнаго да бѫде на васъ. Каза това мой Семо и заплака, че слѣдъ него и сичкома ний.

Отто на сѣтиѣ, слѣдъ този нашъ разговоръ, никой отъ настѣ, нито помисли вече за волникъ, та каквото даде Господъ. Нека бѫде неговата воля.